

ne zavidamo za ta — „napredek“ in jej le to rečemo: „es ist noch lange nicht aller Tage Abend; es gibt auch unerwartete Schulfrucht“. — Konečno le še eno besedico o Lt. (Linhartovi) „pedagogische Studie“. Ves ta članek je kolosalna predrznost, ko pravi: „daher kommt es, daß sogar Schüler bis in die Klassen der Mittelschulen im Deutschen keinen Fortschritt machen.“ Na to vprašamo g. profesorja, ki na preparandiji ima v slovenskem in nemškem jeziku učiti: „wie kommt es, Herr Professor Linhart, daß Sie nach mehreren Jahren des Lehramtes an der Lehrerbildungsanstalt in der slovenischen Sprache nicht nur keinen Fortschritt, sondern im Gegentheil Rückschritte machen“? Ce treba učencem nemščine, je učiteljem treba slovenščine. „Pedagogične študije“ o učnem jeziku ljudskih šol morejo le taki možje delati, katerim „furor tentonicus“ ni še omeglenil pedagogičnih načel; kdor pa stoji v vrsti tacihi ljudi, ki bi najraje imeli, da slovenski otroci že v maternem telesu se pripravljajo za nemščino, da bi potem kar brž v prvem razredu ljudske šole učni jezik postala, tak mož, če je poleg tega še učitelj na učilnici, kjer je slovenski in nemški jezik učni jezik, naj bi raji študiral slovenščino, nego da dela pedagogične študije.

— (Naznanilo.) V zapuščini rajncega mojega brata so: „Novice“ (vsi letniki razun 1858.) že vezane, — „Učiteljski Tovarš“ tudi že vezan, — od „Danice“ tudi nekateri letniki, in pa 2 stenografična zapisnika od leta 1863. in 1868. leta deželnega zbora Kranjskega. Kdor bi eno ali drugo kupiti želel, naj blagovoli se obrniti do mene.

V Ljubljani.

Neža Lésarjeva.

— (Poslano.) Generaldirektor pl. Treuenstein je meseca marca nabral pri nas po podpisih več denarja za Slovaško gimnazijo. Ker ga pa do danes še ni odrajtal, kamor gre, naj to brž stori ali pa nabrani denar nam nazaj dá. Več tistih, ki so kaj dali.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Iz Dunaja. — Zbornica poslancev je zdaj vredjena; predsednik jej je, kakor smo že povedali, Rechbauer, mož iz vrste najhujih liberalcev, podpredsednika pa sta jej Vidulich in Pillersdorf.

Če pregledamo vso množico poslancev, najdemo v njej: 115 velikih posestnikov, 55 advokatov, 34 cesarskih uradnikov, 29 duhovnov različnih ver, 25 županov, 19 trgovcev, 17 zasebnikov, 12 notarjev, 12 fabrikantov, 9 obrtnikov, 6 zdravnikov, 6 bankirjev, 5 pisateljev, 5 oficirjev, 3 diplomate, 3 kandidate prava, 1 lekárja in 1 krčmarja. Med temi je 43 baronov, 23 vitezov, 17 grofov, 16 tajnih svetovalcev, 15 nižih plemenitnikov, 12 komornikov, 8 sedanjih, 7 pa bivših ministrov in 4 knezi.

Če pogledamo zdaj, kako so se različni poslanci vkup vzeli v posebne združbe (klube), nahajamo našega grofa Hohenwarta kot predsednika kluba, ki se imenuje „klub desnega središča“; v tem klubu so: baron Petrino, baron Hormuzaki, fajmošter Rainer, baron Gudenus, Weinhandel, Al. Karlon, Bärnfeind, Herman, dr. Harant, fajm. Jungbauer, bar. Giovanelli, Greuter, dr. Graf, dr. Rapp, baron Sternbach, bar. Dipavli, opat Brader, grof Barbo, Cienciala, Vitezić, dr. Lienbacher, Neumayr, pl. Pflügel, Weiss pl. Starkenfels, Zeilberger, grof Brandis, fajmošter Fischer in Schrems.

Nasproti je klub najhujih ustavoverskih nemških liberalcev, kateri cerkvene oblasti nikjer drugod ne trpijo kakor v cerkvi; ta klub se imenuje „klub napredka“; v njem najdemo tudi dr. Schafferja, Deschmanna, Suppana, Hotschewarja. (Barona Apfaltrerna in grofa Thurna nismo našli vmes; menda ju je strah

tega „napredka“.) — Dr. Vošnjak, Razlag, Pfeifer in Nabergoj bili bi kot možje „napredka“ sicer tudi lahko v tem klubu, samo da je nemškutarsk, zato jih ni vmes, in naredili so si svoj klub (brez imena), ki šteje celih 7 glav s privzetimi 3 Dalmatinci. Ker jih je tako ubogo malo, zato so unidan pritegnili dr. Kronawetterjevemu predlogu, ki se je glasil na to, naj že 10 poslancev (namesti 20) zadostuje za interpelacije; al padli so s Kronawettrom vred tako, da v vsem skupaj so imeli le 12 glasov!

— Zbornica poslancev ima za zdaj pred drugim 3 važne reči rešiti: adresno cesarju, — predlog ministertva, da sme v srebru 80 milijonov gold. na pósito vzeti, — in pa predlog dr. Lienbacherja, grofa Hohenwarta in družnikov, ki gré na to: naj se izvoli odsek 15 poslancev, ki temeljito preišče vzroke, iz katerih se je porodila in razširila strahovita finančna in gospodarska kriza, in ki naj nasvetuje pomočke, da se onim pogubnim vzrokom vprihodnje v okom pride. Ta predlog sega za kožo marsikteremu poslancu, ki je v onem glasovitem borsnem „polomu“ zapopaden; včeraj je imel na vrsto priti, a ni prišel, kakor kaže naš telegram. — Zoper posojilo, s katerim bi se zopet pod pazduho seglo borsnim judom, je vsak prijatelj Avstrije; dr. Brestel je v odseku odločno protestoval zoper pomoč borsi, Hohenwart pa še tudi za to ni, da bi država delala dolgove za druge; vendar ni dvombe, da ustavoverska večina zborova odobri osodepolni ministerski predlog. — Kakor naš telegram kaže, bode zanimiva tudi razprava o adresi. — Zbornica gospóska je adresno že sprejela po načrtu grofa Antona Auersperga, ki se zmirrom kaže „nemškega pesnika svobode“; edini nadškof Sembratovič je govoril in glasoval zoper veselje, s katerim adresa pričakuje verskih predlog, od ministertva napovedanih. — Ali bode zbornica poslancev dognala vse omenjene naloge ta teden, da se deželni zbori morejo začeti prihodnjo sredo, se ne vé.

Listnica vredništva. Gosp. Mat. JI. v Par: 29. sept. še pred volitvami in za volitve pisani članek, ki pa zavoljo obilnih dopisov in različnih volilnih krajev ni mogel na vrsto priti, ni zdaj več pripraven, ker je boj že končan. Prosimo drugikrat kaj. — Gosp. Lov. v V. na V: Oprostite, da na založeni listek še le danes odgovarjamo s tem-le, da sedanji časi niso ugodni nov., če niso kratke in zanimive. Kaj, ko bi nam „Al.“ na pregled poslali?

Današnjemu listu je priloženo naznanilo novega 10 pól debelega „nemškega koledarja“ za leto 1874., v katerem se nahajajo tudi popolni imeniki vseh deželnih gospósk, cerkvenih oblastnij, mnogovrstnih družih pisarnic, vseh županov itd. Vse te imenike smo že več let pogrešali; ta novi koledar jih zdaj ima.

Žitna cena

v Ljubljani 15. novembra 1873.

Vagán v novem denarji: pšenice domače 6 fl. 60. — banaške 7 fl. 45. — turšice 4 fl. — soršice 4 fl. 20. — rži 5 fl. 20. — ječmena 3 fl. 90. — prosa 3 fl. — ajde 4 fl. — ovs 2 fl. — Krompir 1 fl. 80.

Kursi na Dunaji 18. novembra.

5% metaliki 68 fl. 20 kr. Ažijo srebra 108 fl. 50 kr.
Narodno posojilo 72 fl. 60 kr. Napoleondori 9 fl. 60 kr.